

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA**

**NACRT
Prijedlog zakona br.:**

**PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O
NOVČANIM POTICAJIMA I NAKNADAMA
U POLJOPRIVREDI I RIBARSTVU**

Zagreb, siječanj 2002. godine

P R I J E D L O G

ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O NOVČANIM POTICAJIMA I NAKNADAMA U POLJOPRIVREDI I RIBARSTVU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje predloženog Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o novčanim poticajima i naknadama u poljoprivredi i ribarstvu predstavlja osnovni pravni okvir na temelju kojega Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva operativno provodi poljoprivrednu politiku. Više od 80% ukupnog proračuna Ministarstva poljoprivrede i šumarstva odnosi se na sredstva novčanih poticaja i naknada. Slijedom toga, jasno je da nisu mogući nikakvi reformski zahvati u poljoprivredi bez korjenitih izmjena osnovnog pravnog okvira a to je ovaj Zakon. Vlada Republike Hrvatske je već u prvoj polovici 2001. godine započela proces reformi u poljoprivredi što je konkretizirano donošenjem dvaju vrlo važnih zakona u Hrvatskom Saboru sredinom 2001. godine (Zakon o poljoprivredi i Zakon o poljoprivrednom zemljištu). U suradnji s inozemnim i domaćim stručnjacima, a u skladu sa zaključcima Hrvatskog sabora napravljena je studiozna raščlamba postojećeg sustava poticaja s prijedlozima korjenitih promjena za razdoblje koje će obilježiti snažno integriranje Republike Hrvatske u raznolike gospodarske integracije. Dobro je poznato iz primjera drugih zemalja da se korjeniti reformski zahvati u poljoprivredi ne mogu provesti u kratkom vremenu, odnosno potrebno je prethodno ostvarenje nekih važnih prepostavki. Pri tome nije riječ samo o izradi odgovarajuće tehničke infrastrukture (primjerice pouzdan Upisnik poljoprivrednih gospodarstava) nego i osiguranjem što bezbolnijeg prijelaza na novi model potpore bez ugrožavanja razine postojeće proizvodnje.

Uzimajući sve parametre u obzir čini se realnom prosudba po kojoj će se novi sustav potpore (odnosno sasvim novi Zakon) primjenjivati najranije u drugoj polovici 2002. godine. Zbog obilježja poljoprivredne proizvodnje poznato je također da se proizvodna i kalendarska (proračunska) godina ne poklapaju i to kako s aspekta dospijeća zahtjeva za pojedine vrste poticaja tako i s aspekta rokova isplate od strane Ministarstva financija, odnosno Ministarstva poljoprivrede i šumarstva.

Stoga, kako bi se na vrijeme mogao donijeti Operativni plan proljetne sjetve 2002. godine, a vodeći računa o parametrima zadanim Proračunom važno je neke elemente reforme ugraditi u pojedine odredbe članaka postojećeg Zakona. Jedna od ideja vodilja u novom sustavu biti će pojednostavljenje modela potpore. To će značiti znatno manje vrsta poticaja nego što ih ima danas ali naravno ne i ukupno manju potporu poljoprivrednicima. Naime, za nekomercijalna gospodarstva bit će uvedena potpuno nova mjera potpore, a značajne novine bit će i model potpore kapitalnim ulaganjima i model ruralnog razvitka.

Predložene cjelovite izmjene Zakona o novčanim poticajima i naknadama u poljoprivredi i ribarstvu, zapravo su prvi i neizbjegni korak u planiranim reformama modela potpore u 2002. godini. Njime se ujednačavaju iznosi novčanih poticaja po pojedinim skupinama po hektaru, što konkretno znači određeno smanjenje poticaja za krušna žita (pšenica, durum pšenica i raž), ječam pivarski, suncokret, i šećernu repu, dok se za soju iznos poticaja povećava. Predlaže se i smanjenje iznosa poticaja za uzgoj dagnji i slatkovodne ribe po kilogramu. Kao

što je navedeno prijedlogom novog sustava potpore predviđen je model dohodovne potpore nekomercijalnim obiteljskim gospodarstvima. Kako postojećim Zakonom mali nekomercijalni proizvođači ne bi ostali uskraćeni od 1. siječnja 2002. godine za poticaj za uzgoj ženske teladi, te za minimalne proizvodne površine iznad jednog hektara u pojedinim županijama, predloženo je produljenje dosadašnjih prava do uspostave novog sustava.

III. OCJENA POTREBITIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nisu potrebna dodatna sredstva već će se isti provesti preraspodjelom već odobrenih sredstava Državnog proračuna za 2002. godinu ovom Ministarstvu.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Uz Prijedlog za donošenje ovoga Zakona dostavlja se Prijedlog izmjena zakona o novčanim poticajima i naknadama u poljoprivredi i ribarstvu s Konačnim tekstom zakona.

V. ODREDBE ZAKONA O NOVČANIM POTICAJIMA I NAKNADAMA U POLJOPRIVREDI I RIBARSTVU KOJE SE MIJENJAJU

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O NOVČANIM POTICAJIMA I NAKNADAMA U POLJOPRIVREDI I RIBARSTVU

Članak 1.

U Zakonu o novčanim poticajima i naknadama u poljoprivredi i ribarstvu ("Narodne novine br. 29/99., 105/99., 46/00., 101/00 i 12/01) u članku 6. točki 15. podtočki 1) brojka: "1.610,00" zamjenjuje se brojkom: "1.400,00", podtočki 2) brojka: "1.630,00" zamjenjuje se brojkom: "1.400,00", podtočki 3) brojka: "1.500,00" zamjenjuje se brojkom: "1.400,00", podtočki 5) brojka: "1.500,00" zamjenjuje se brojkom: "1.400,00", podtočki 7) brojka: "2.250,00" zamjenjuje se brojkom: "1.800,00", podtočki 8) brojka: "1.660,00" zamjenjuje se brojkom: "1.800,00", podtočki 10) brojka: "3.000,00" zamjenjuje se brojkom: "2.400,00".

U točki 24. podtočki 1) brojka: "1,00" zamjenjuje se brojkom: "0,80".

U točki 25. podtočki 1) brojka: "4,00" zamjenjuje se brojkom: "3,20", podtočki 2) brojka: "6,00" zamjenjuje se brojkom: "4,80".

Članak 2.

U članku 12. stavak 4. iza riječi: "5 grla ženske teladi" stavlja se točka i ostale riječi brišu se.

Članak 3.

U članku 21. stavak 3. mijenja se i glasi:

"Novčani poticaji iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se korisnicima koji imaju odobrene minimalne proizvodne površine od jednog hektara po kulturi u dva dijela, i to prvi dio nakon dostavljene dokumentacije nadležnog ureda o veličini odobrene površine, a drugi dio nakon dostavljene dokumentacije o ostvarenom urodu."

Dosadašnji stavci 4., 5., i 6. brišu se, a stavci 7., 8., 9. i 10. postaju stavci 4., 5., 6. i 7.

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE

Zakonom o izmjenama zakona o novčanim poticajima i naknadama u poljoprivredi i ribarstvu predlažu se nužne prilagodbe postojećeg sustava poticaja i naknada s Prijedlogom novog sustava potpore čije se donošenje očekuje tijekom 2002. godine.

Uz članak 1.

Predloženom odredbom mijenjaju se i ujednačavaju po pojedinim skupinama iznosi novčanih poticaja po hektaru za krušna žita (pšenica, durum pšenica i raž), ječam pivarski, suncokret, soju i šećernu repu. Smanjen je i iznos poticaja za uzgoj dagnji i slatkovodne ribe po kilogramu.

Uz članak 2. i 3.

Prijedlogom novog sustava potpore čije se donošenje očekuje tijekom 2002. godine predviđen je model dohodovne potpore nekomercijalnim obiteljskim gospodarstvima. Kako mali nekomercijalni proizvođači ne bi ostali uskraćeni nakon 1. siječnja 2002. godine za poticaj za uzgoj ženske teladi, te za minimalne proizvodne površine iznad jednog hektara, predloženo je produljenje dosadašnjih prava do uspostave novog sustava.

Uz članak 4.

Određeno je stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE ZAKONA O NOVČANIM POTICAJIMA I NAKNADAMA U POLJOPRIVREDI I RIBARSTVU KOJE SE MIJENJAJU

Članak 6.

Novčani poticaji iz članka 5. ovoga Zakona iznose za:

1. mlijeko dobiveno od:

1) krava	0,55 kn po litri
2) krava na strateškom području	0,90 kn po litri
3) ovaca i koza	1,00 kn po litri
4) ovaca i koza na strateškom području	1,50 kn po litri

2. uzgojno valjani rasplodni podmladak:

1) umatičena goveda	1.480,00 kn po grlu
2) umatičena goveda na strateškom području	2.000,00 kn po grlu
3) umatičene ovce i koze	450,00 kn po grlu
4) umatičene ovce i koze na strateškom području	650,00 kn po grlu
5) upisane ovce i koze	200,00 kn po grlu
6) upisane ovce i koze na strateškom području	300,00 kn po grlu
7) umatičene svinje	530,00 kn po grlu
8) umatičene svinje na strateškom području	720,00 kn po grlu
9) umatičeni upisani konji	1.850,00 kn po grlu
10) umatičeni i upisani konji na strateškom području	2.500,00 kn po grlu
11) uzgojno valjani kunići	10,00 kn po grlu
12) uzgojno valjana perad	12,00 kn po komadu
13) uzgojno valjane odabrane matice pčela	30,00 kn po komadu

3. uzgojno valjana rasplodna grla izvornih i zaštićenih pasmina:

1) goveda – pasmine istarsko govedo i slavonsko-srijemski podolac:	
a) ženska grla	2.000,00 kn po grlu
b) ženska grla po telenju	5.000,00 kn
c) muška odabrana grla	5.500,00 kn po grlu
2) konji – pasmine lipicanac, hrvatski posavac, međimurski konj i hrvatski hladnokrvnjak:	
a) ženska grla	700,00 kn po grlu
b) ženska grla po ždrebljenju	1.500,00 kn po grlu
c) muška odabrana grla	1.850,00 kn po grlu
3) svinje – pasmine turopoljska i crna slavonska:	
a) ženska grla	250,00 kn po grlu
b) ženska grla po prasenju	550,00 kn
c) muška odabrana grla	750,00 kn po grlu
4) ovce – pasmine dubrovačka ruda, istarska i cigaja	
a) ženska grla	150,00 kn po grlu
b) ženska grla po janjenju	400,00 kn

c) muška odabrana grla	350,00 kn po grlu
5) magarci – domaćeg uzgoja	
a) ženska grla	250,00 kn po grlu
b) ženska grla po pulenju	750,00 kn
c) muška odabrana grla	600,00 kn po grlu
6) purani – pasmine zagorski puran	
a) ženska grla	110,00 kn po grlu
b) muška odabrana grla	140,00 kn po grlu
4. proizvodnju umatičene ždrebadi: toplokrvne pasmine konja	1.850,00 kn po ždrebetu
5. testiranje uzgojno valjanih životinja:	
1) performance test bika:	
a) za korištenje putem umjetnog osjemenjivanja	5.000,00 kn po grlu
b) za korištenje putem prirodnog pripusta	2.600,00 kn po grlu
2) progeni test bikova na tovne osobine	2,50 kn po kg žive mase
3) performance test ovnova i jarčeva za korištenje putem prirodnog pripusta	500,00 kn po grlu
4) test radne sposobnosti pastuha	2.500,00 kn po grlu
5) testiranje matica pčela	100,00 kn po matici
6. nabavu uzgojno valjanih životinja:	
1) bikovi:	
za korištenje putem umjetnog osjemenjivanja	3.000,00 kn po grlu
b) za korištenje putem prirodnog pripusta	1.500,00 kn po grlu
c) ženska telad za uzgoj	1.000,00 kn po grlu
2) nerastovi:	
a) za korištenje putem umjetnog osjemenjivanja	1.500,00 kn po grlu
b) za korištenje putem prirodnog pripusta	1.300,00 kn po grlu
7. proizvodnju sjemena uzgojno valjanih bikova:	
1) sjeme elitnog bika	14,40 kn po dozi
2) sjeme pozitivno testiranog bika	11,20 kn po dozi
3) sjeme pozitivno testiranog bika, jedna osobina negativna	6,40 kn po dozi
4) sjeme djelomično testiranog bika – pozitivan test	7,20 kn po dozi
5) sjeme bika u testu	3,20 kn po dozi
6) sjeme nerasta	5,00 kn po dozi
8. poticaj provedbe uzgojnog programa u govedarstvu:	
1) nabava sjemena bikovskih očeva	70,00 kn po dozi
2) poticaj proizvođaču pozitivno testiranog bika u performance testu čija je namjena korištenje za umjetno osjemenjivanje	1.000,00 kn po biku
9. držanje osnovnog stada na strateškom području:	
1) krave u sustavu krava-tele	800,00 kn po grlu
2) krave za proizvodnju mlijeka	300,00 kn po grlu

3) ovce i koze	75,00 kn po grlu
10. poticaj tova stoke:	
1) nabava teladi za tov	800,00 kn po grlu
2) utovljene svinje	100,00 kn po grlu
	4,50 kn po kg
11. poticaj proizvodnje meda	
12. uzgoj pernate divljači:	
1) fazanski pilići	7,00 kn po komadu
2) fazani za lov	12,00 kn po komadu
3) divlji pačići	7,00 kn po komadu
13. poticaj proizvodnje ribljeg brašna	0,20 kn po kg
14. poticaj za doprinos razvoju stočarske proizvodnje:	
1) provedba uzgojno selekcijskih mjera u stočarstvu	19,00 kn/1000 litara mlijeka
2) provedba programa zdravstvene zaštite mlijeka	2,70 kn/1000 litara mlijeka
15. proizvodnju žita, uljarica, šećerne repe i sjemena povrća:	
1) pšenice	1.610,00 kn po hektaru
2) durum pšenice	1.630,00 kn po hektaru
3) ječma - pivarskog	1.500,00 kn po hektaru
4) ječma stočnog	1.000,00 kn po hektaru
5) raži	1.500,00 kn po hektaru
6) kukuruza	1.000,00 kn po hektaru
7) suncokreta	2.250,00 kn po hektaru
8) soje	1.660,00 kuna po hektaru
9) uljane repice	2.250,00 kn po hektaru
10) šećerne repe	3.000,00 kn po hektaru
11) zob	1.000,00 kn po hektaru
12) sjemena povrća	2.000,00 kn po hektaru
16. proizvodnju lista duhana	4,80 kn po kg
17. proizvodnju sadnica:	
1) loznih sadnica (cijepova) preporučenih sorti	1,00 kn po komadu
2) sadnica maslina preporučenih sorti	5,00 kn po komadu
3) sadnica lavande preporučenih sorti	5,00 kn po komadu
18. proizvodnju plodova maslina za preradu	1,00 kn po kg
19. podizanje novih višegodišnjih nasada u voćarstvu:	
1) jabuke:	
a – na ostalom području	19.400,00 kn po hektaru
b – na strateškom području	25.850,00 kn po hektaru

2) kruške:	
a – na ostalom području	19.400,00 kn po hektaru
b – na strateškom području	25.850,00 kn po hektaru
3) višnje:	
a – na ostalom području	10.800,00 kn po hektaru
b – na strateškom području	14.350,00 kn po hektaru
4) breskve:	
a – na ostalom području	13.600,00 kn po hektaru
b – na strateškom području	18.100,00 kn po hektaru
5) šljive:	
a – na ostalom području	9.000,00 kn po hektaru
b – na strateškom području	12.000,00 kn po hektaru
6) mandarine:	
a – na ostalom području	21.600,00 kn po hektaru
b – na strateškom području	28.700,00 kn po hektaru
7) bademi:	
a – na ostalom području	7.300,00 kn po hektaru
b – na strateškom području	9.750,00 kn po hektaru
8) orasi:	
a – na ostalom području	11.200,00 kn po hektaru
b – na strateškom području	14.900,00 kn po hektaru
9) lješnjaci:	
a – na ostalom području	7.300,00 kn po hektaru
b – na strateškom području	9.750,00 kn po hektaru
10) masline:	
a – na ostalom području	18.000,00 kn po hektaru
b – na strateškom području	23.900,00 kn po hektaru
11) trešnje:	
a – na ostalom području	14.650,00 kn po hektaru
b – na strateškom području	19.500,00 kn po hektaru
20. podizanje novih vinograda:	
1) na strateškom području	40.000,00 kn po hektaru
2) u ostalom dijelu Hrvatske	28.000,00 kn po hektaru
21. proizvodnju grožđa na otocima, poluotoku Pelješcu, općinama Dubrovačko primorje, Konavle, Župa dubrovačka, Seget Donji, Marina i Primošten te područjima grada Dubrovnika i grada Šibenika	3.000,00 kn po hektaru
22. proizvedenu mlađ autohtonih vrsta bijele morske ribe komarče (Sparus aurata), lubina (Dicentrarchus labrax), pica (Diplodus puntazzo) i zubaca (Dentex dentex) iz mrijesta domaćih autohtonih matičnih stokova do mase 20 g/kom	0,25 kn po komadu
23. uzgoj autohtonih vrsta bijele morske ribe (komarče, lubina, pica i zubaca):	
1) na otocima	7,00 kn po kg

2) na kopnu	5,00 kn po kg
24. uzgoj školjaka:	
1) dagnje	1,00 kn po kg
2) kamenica	0,50 kn po komadu
25. uzgoj slatkovodne ribe:	
1) šaran, amur i tolstolobik	4,00 kn po kg
2) linjak, pastrva, smuđ, som i štuka	6,00 kn po kg
26. proizvodnju ribljih proizvoda:	
1) na otocima	3,40 kn po kg
2) na kopnu	2,85 kn po kg
27. proizvodnju lavandina ulja	50,00 kn po litri.«

Članak 12.

- (1) Korisnici novčanog poticaja za nabavu uzgojno valjanih životinja domaćeg podrijetla iz članka 5. točke 6. ovoga Zakona jesu kupci ovih grla.
 (2) Novčani poticaj iz stavka 1. ovoga članka isplaćivat će se za odabranog bika namijenjenog umjetnom osjemenjivanju i onog namijenjenog prirodnom pripustu ako se odlukom županijskog ureda, odnosno ureda Grada Zagreba, nadležnog za poslove stočarstva, smije koristiti za oplođivanje plotkinja izvan vlastitog stada.
 (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka novčani poticaji iz stavka 1. ovoga članka isplaćivat će se za odabranog bika namijenjenog prirodnom pripustu u sustavu krava-tele.
 (4) Novčani poticaji iz stavka 1. ovoga članka isplaćivat će se za nabavku najmanje 5 grla ženske teladi do 31. prosinca 2001., a od 1. siječnja 2002. za nabavku najmanje 20 grla ženske teladi.
 (5) Korisnik novčanog poticaja za nabavu grla iz stavka 4. ovoga članka dužan ih je uzgojiti te ih kao steone junice ponuditi na prodaju.
 (6) Novčani poticaj iz stavka 1. ovoga članka isplaćivat će se za sve odabранe nerastove koji se koriste za oplođivanje ženskih grla.

Članak 21.

- (1) Korisnici novčanog poticaja za proizvodnju žita, uljarica i šećerne repe jesu proizvođači koji proizvode kulture iz članka 5. točke 15. ovoga Zakona na površini koju im za proizvodnju pojedine kulture odobre županijski uredi, odnosno ured Grada Zagreba, nadležni za poslove poljoprivrede, sukladno godišnjem "Operativnom planu sjetve".
 (2) Godišnji "Operativni plan sjetve" utvrđuje površine za sjetu kultura iz stavka 1. ovoga članka za svaku županiju i Grad Zagreb, a donosi ga ministar u roku od 30 dana od dana usvajanja državnog proračuna.
 (3) Novčani poticaj iz stavka 1. ovoga članka isplaćuje se korisnicima koji imaju odobrene minimalne proizvodne površine od jedan, dva odnosno tri hektara po kulturi u dva dijela, i to prvi dio nakon dostavljene dokumentacije nadležnog ureda o veličini odobrene površine, a drugi dio nakon dostavljene dokumentacije o ostvarenom urodu.
 (4) Minimalne proizvodne površine od tri hektara iz stavka 3. ovoga članka odnose se na sljedeće županije:
 1. Osječko-baranjsku,
 2. Vukovarsko-srijemsку,

3. Brodsko-posavsku,
4. Požeško-slavonsku i
5. Virovitičko-podravsku.

(5) Minimalne proizvodne površine od dva hektara iz stavka 3. ovoga članka odnose se na sljedeće županije:

1. Zagrebačku,
2. Sisačko-moslavačku,
3. Bjelovarsko-bilogorsku,
4. Ličko-senjsku i
5. Primorsko-goransku županiju.

(6) Minimalne proizvodne površine od jednog hektara iz stavka 3. ovoga članka odnose se na sljedeće županije:

1. Krapinsko-zagorsku,
2. Karlovačku,
3. Varaždinsku,
4. Koprivničko-križevačku,
5. Zadarsku,
6. Šibensko-kninsku,
7. Splitsko-dalmatinsku,
8. Istarsku,
9. Dubrovačko-neretvansku,
10. Međimursku i
11. Grad Zagreb.

(7) Korisnici novčanog poticaja za proizvodnju sjemena povrća iz članka 5. točke 15. ovoga Zakona jesu proizvođači upisani u Upisnik proizvođača sjemena, koji vodi Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva.

(8) Novčani poticaj iz stavka 7. ovoga članka isplaćuje se korisnicima u dva dijela; prvi dio kod prijave proizvodnje za stručni nadzor Zavodu za sjemenarstvo i rasadničarstvo a drugi dio nakon dostavljene dokumentacije da je usjev priznat sjemenskim.

(9) Korisnik novčanog poticaja iz stavka 1. ovoga članka dužan je na odobrenoj površini proizvesti kulturu za koju ostvaruje poticaj i pri tome primjenjivati primjerene agrotehničke mjere.

(10) Primjerene agrotehničke mjere iz stavka 3. ovoga članka propisat će ministar.